

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četrt leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.Izjava vsak dan svedor izvzemati nedelje in praznike.
Inserat velja: peteknina peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parle in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pogomezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročna brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	650
pol leta	6—	na mesec	230
četrt leta	550	celo leto	30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dverišče levo), telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

SLOVENSKI NAROD

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—

V upravnemu prejemam na mesec K 190.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25— | Četrt leta K 6·50
Pol leta 13— | En mesec 2·30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a bratu se mora poslati tudi naročna, drugate se ne oziram na dotočno naročilo.

Pri reklamacijah naj se naveže vedno dan z dnega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročni brez ozira vsakemu, kdo je ne vpošije o pravem času.

Upravnštvo "Slovenskega Naroda"

Ruza v deželnem dvoru.

Vojvodine kranjske dež. glavar Franc pl. Šuklje je končno storil, kar je bil dolžan svoji preteklosti in svoji politični reputaciji. Za novoletno darilo je vrgel klerikalni stranki svoj mandat pred noge in se umakne iz deželnega dvorca. Storil je to v trenotku, ko je bil na svojem mestu najbolj potreben. Deželni zbor, kateremu daje vlada vedno tako skrajno malo časa za delo, se je namreč pravkar sešel in ker je dež. glavarja namestnik hudo bolan, je dež. glavar v momentu nenačomestljiv. Tako izkuden parlamentarec kakor pl. Šuklje, ki ve bolje kakor marsikdo, kaka škoda je za deželo vsaka izstala seja dež. zborna, ki ima razvit čut za parlamentarizem in se tudi zaveda dolnosti, ki jih ima napram vsi javnosti in napram tistem faktorju, ki ga je poklical na mesto dež. glavarja, bi vsaj sedaj gotovo ne bil odstopil, da mu je bilo le kolikaj mogoče vztrajati. Okoliščine, v katerih je dosedanji dež. glavar odstopil, pričajo glasno, da o kakih zaseb-

nih nagibih za njegov korak še govora ne more biti, marveč da je šel, ker so nasprotja med njim in med klerikalno stranko zadobila tako ostrost in postala tako nepremostna, da je pl. Šuklje smatral vztrajanje na mestu dež. glavarja za nezdružljivo s svojo osebno dostojnostjo.

Ne čudimo se, da je pl. Šuklje odstopil; čudimo se bolj, da je sploh toliko časa vztrajal.

Dejstvo je, da se pl. Šuklje v klerikalni stranki ni mogel nikoli udomačiti. Bil je v tej stranki vedno tuj element in se ni mogel vživeti v njej. A to je popolnoma naravno. Klerikalna stranka namreč ni politična organizacija, pri kateri odločenje za veljavno posamezni osebi znanje, sposobnost in delavnost, marveč to je združitev, kjer imajo nekatere osebe vso moč v rokah, druge pa imajo le dolžnost izvrševati njih polvolo. Bivši dež. glavar pa ni mož, da bi se dolgo časa zadovoljeval s tako vlogo in se pokoraval kadar je prepričan, da hodi stranka po slabih nogah.

Kmalu potem, ko je pl. Šuklje vstopil v klerikalno stranko, se je pokazalo, da se ga gotovi možje v tej stranki hoje in ga nečejo pustiti na površje. Najprej se je to pokazalo v državnem zboru. Tam so ga začeli klerikalci najprej pisano gledati. Šuklje je bil že vse dosegel, kar je mogel doseči v takratnih razmerah, ko je prišel v klerikalno stranko. Bil je dobro znan in dobro zapisan v odločilnih krogih, bil je dvorni svetnik, znan parlamentarec, že odlikovan in naravno je, da je njegova osebnost zasenčela druge, ki so se krčevali napenjali, da bi obrnil nase pozornost in se preinili naprej. Zato je moral izginiti iz državnega zborna. Ljubosumnost in zavist tovarišev je zahtevala, da je moral odložiti svoj državnoborski mandat.

A tudi v deželnem odboru je pl. Šuklje doživel bridko razočaranje. Hotel je biti kot deželni glavar to, kar naj bo deželni glavar v resnici, a klerikalci tega niso pustili. Tak parlamentarec kakor je Šuklje, tak temeljito poznavalec dež. razmer, dež. potreb in dež. gospodarstva, tak rutiniran politik je bil obsojen, da je moral dostenjastvo dež. glavarja izvrševati kakor da bi to bila zgolj radna služba, medtem ko so delali dr. Lampe, dr. Pegan in dr. Zajec kar se jim je ljubilo. Deželni glavar pl. Šuklje v resnici ni imel v dež. odboru nobenega vpliva in njegova

beseda ni ničesar zaleda. Šuklje, ki je igrал v dež. zboru že veliko vlogo, ko so bili Lampe, Pegan in Zajec še negodni fantiči, ni imel kot dež. glavar niti najmanjše veljave. Tudi najpametnejših njegovih nasvetov ni klerikalna večina upoštevala in vsa njegova svarila glede nesrečnega gospodarstva z dež. denarjem so bila bob ob steno. Prišlo je zaradi tega opetovanje do konflikta med klerikalno stranko in med dež. glavarjem, napetost je rasla in končno je struna Šukljetove potrežljivosti potčila. Vrgel je klerikalcem vse skupaj pred noge in je šel.

Neposredno povod odstopa pl. Šukljeta je sklep dež. odbora, naj dež. zbor razveljavlji mandata naprednih poslancev Reisnerja in Ribnikarja. Ta sklep, ki ne pomeni nič drugega, kakor navaden političen rop, je sodu izbil dne. Šuklje je gotovo mnogo storil za klerikalno stranko, toda kot zaupnik krone ni mogel in nihodil sodelovati pri tako odurnem političnem zločinu.

Skoro štiri leta je bil Šuklje dež. glavar in narodno - napredna stranka je imela v tem času ž njim hude boje. A tudi kot nasprotniku mu priznamo, da je imel glede dež. uprave in dež. gospodarstva dobre namene, ki jih pa ni mogel izpolniti, ker se večina dež. odbora ni namozirala in radi mu priznamo, da je storil zaslubo delo za povzročilo javne morale v drželi, ko je raje odstopil, kakor da bi pomagal izvršiti takoj brutalno, vsaki morali v obraz bijoči krivico, kakor bi bilo razveljavljenje dveh naprednih mandatov.

Na vseh ustnicah leži sedaj vprašanje: kdo postane naslednik pl. Šukljeta, kako se bo imenoval novi dež. glavar. Zdi se nam, da je pl. Šuklje s svojim odstom spravil klerikalno stranko in še bolj vladu v nekoliko neprizeten položaj.

Tradicija je, da izbere vlada dež. glavarja izmed konservativne skupine vsakokratne deželnoborske večine. Pri nas je to težko, kajti konservativno skupino v klerikalni stranki reprezentuje sedaj edini poslanec Povše. V drugih kronovinah polaga vlada veliko važnost na to, da se v deželi ohrani konservativna stranka in navadno ji pri tem pomaga škefje; pri nas na Kranjskem je pa ravno škef ubil konservativno frakcijo v klerikalni stranki in lokalka vlada mu je šla pri tem na roko. Če izbere vlada posl. Povše za dež. glavarja, ne bo temu ugovar-

jala niti napredna, niti nemška stranka, sodimo pa, da bodo ravno klerikalci nasprotovali imenovanju posl. Povše. Poleg Povše veljata kot kandidata tudi dr. Šusteršič in Pogačnik. Kar se tiče dr. Šusteršiča je naše mnenje, da ne bo hotel prevzeti tega mesta, kajti to bi pomenilo popolno abdikacijo njegovih dosti višje letičnih stremljenj, to bi bilo priznanje poloma vseh njegovih političnih aspiracij, sicer pa dvomimo, če bi ga hotela vlada predlagati v imenovanje, kajti vlada si mora biti svesta, da bi z imenovanjem dr. Šusteršiča vprav do skrajnosti poostrelila strankarska nasprotja v deželi. Pogačnik je posebno lojaljen v častivred politik, a kot deželni glavar bi bil samo marijoneta v rokah deželnoodbojniške večine tembolj, ker ni bil nikdar član dež. odbora in torej njegovih agend ne poznal, medtem ko je bil posl. Povše dolgo časa dež. odbornik in pozna natančno vse posle in naloge dež. odbora.

Narodno-napredna stranka glede popolnoma hladno na krizo v deželnem dvoru, in je le radovedna, kake pogoje bo vlada stavila bodočemu dež. glavarju, oziroma če ga bo imenovala brez pogojno. Zaveda se popolnoma, da bodo v deželnem odboru razmre ostale nespremenjene tako, kakor so sedaj, ker noben dež. glavar ne bo imel moč jih zboljšati, poslabšati se pa sploh ne dajo. Narodno-napredna stranka je pri osebi deželnega glavarja interesirana le v toliko, kolikor je od njegove osebnosti odvisno, če bo laglje ali težja ž njim občevati in kako bo uporabljal svojo diskrecijsko oblast.

Občinski gerent Oražem v Mostah — obsojen.

Preteklo soboto se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem končna obravnavna v tožbi klerikalnega občinskega gerenta v Mostah Josipa Oražema proti gostilničarju Černetu.

Sodnik dr. Pompe je najprvo prečital izpoved g. Ragazzija, ki je bil zaslišan na domu, ker je radi bolzni navezan na postelj. Ragazzi je izpovedal približno to - le:

"Oražem me je dal po Podobniku poklicati in mi je proti plačilu naročil, naj sestavim občinske volilne imenike. Takrat mi je naročil, ker je bil navzoč Podobnik in še nekdo drugi, naj pravilno sestavim volilne

imenike in naj pri sestavi ne gledam na nobeno stran, ne na levo, ne na desno. Ko sem napravil davčne izpiske, sem vprašal Oražem, kako naj napravim imenike. Oražem mi je rekel, naj uvrstim v I. volilni razred prvo tretjino davkopalčevalev, drugo tretjino v II. razred, vse ostale pa v III. razred. Pri tej priliki mi je vročil od njega sestavljen spisek volilcev III. razreda. Opazil sem, da so bili v tem spisu navedene osebe, ki niso imele volilnih pravice. Opozoril sem ga, da to ne gre. Toda Oražem mi je rekel, naj le tako napravim, kar mi je vevel.

Za setavo volilnih imenikov sem dobil 90 K.

Pokojni občinski tajnik Starje mi je povedal, da je na Oražem ukaz vpisal v imenik dve osebi, ko so bili volilni imeniki že razpoloženi, ne da bi se sestala reklamacijska komisija. Kasneje je Oražem poklical dva gospoda, da sta se pri glavarstvu pritožila proti volilnosti volilnih imenikov. Eden izmed teh se je izrazil, da se morajo občinske volitve najmanj za pol leta zavleči. Po mojem mnenju je vzel Oražem v volilni imenik osebe, ki sploh ne eksistirajo, saj so bili volilni imeniki nevjavnici in da bi se volitve zavlekle.

Gospa Karolina Smoljan, gostilničarka je izpovedala:

"Rajnki Starje je zahajal v mojo gostilno popoldne in je zapravil na dan k večjemu 1 K 60 vin. Izplil je 3—7 četrtnik vina. Ako je čaj pil, ni pil vina. V tem slučaju je izplil 5—8 čajev. Čaj sem računala 20 vin. (Ta priča je postavila na laž občinskega stražnika Jereba. Opomba poročevalca.)

Kuharica in natakarica Terezija Kovacič je izpovedala:

"Jaz se nisem proti stražniku Jerebu izrazil, da popije Starje po 20 četrtnik vina in pokadi po 40 svalčic, ker bi taka trditev tudi ne odgovarjala resnici. On je izplil v večjemu 3—7 četrtnik, navadno pa samo 4—5 četrtnik, skadil pa po 4 cigarete ali 2 smotki. Ko sem izvedela, kaj je trdil o meni Jereb, sem ga radi tega stavila na odgovor in mu rekla, da laže. Jereb je bil v zadregi in je končno rekel, da misli, da sem mu ono pravila pred 14. meseci. (Takrat pred 14. meseci pa še Jereba niti v Mostah ni bilo. (Opomba poročevalca.)

Gosp. Franc Remšgar je izpovedal:

"Jaz sem odbornik »Sokola« in Ciril - Metodove podružnice v Mo-

scučina zvezd proti visokemu načrtu, kaj je najglobočja globočina morja proti globokemu načrtu gospodinje Brigitte! Jaz, ki sem se zamislil vanj, bom pričal o njem z verno zavestjo, da delam veliko delo in pišem resnico.

Gospodin Brigitta bi se rada omčeval. Stela je svoje prijatelje, in glej, bilo jih je lepo število. Zato si je dejala:

"Dovolj jih je, in z njihovo pomoč pred naprej. Še vedeli ne bodo, kdaj in kako jim bo rasel nos."

Oblikla se je v črnino in šla je interesantno in bleda in žalostna, v mesto.

"Ah, prijatelj, tolaži me," je dejala gospodin Baltazarju in se razkocala.

"Zakaj, moja ljuba?" je vprašal gospod Baltazar sočitno in usmiljeno. "Zakaj, moja ljuba?"

"Oh, oh, misli si, umrla mi je teta. Umrla je nenadoma, in jaz ne vem, ako je napravila oporoko. Danes zjutraj sem dobila brzojavko, in ju tri grem na pogreb. Pomisli si, in zadnjiji, ko sem bila pri njej, mi je obljudila — o Božiču je bilo to — da zapusti vse meni. Pravijo, da je imela stotic. Ah —"

Gospoda Baltazarja se je prije malo ogenj, gospod Baltazar je bil zelo naiven gospod. Vzmemiril se je, z

stah ter vem, da stare za ti dve društvi nikoli ni dal 20—30 K in je zadovoljna trditev stražnika Jereba ne resnična. On je prispeval za Cirillo-Metodovo podružnico 2 K na leto, za »Sokola« pa na mesec 60 vin. in je samo za neko veselico, ki se je ni udeležil, poslal 2 K. Jaz to zato vem, ker so se pri odborovih sejah prečitali vsi dohodki in izdatki.«

Gosp. Ivan Star, orožniški stražničter, sin pokojnega občinskega tajnika, je izpovedal:

»Jaz sem v Ljubljani od 1. februarja in sem zahajal redno domov. Prihajal sem domov ob 7. in takrat je bil čež že v postelji, ker je bolhal že poldrno leto. Moja starejša sestra je bila preskrbljena pred 8. leti, jaz pred 7. leti, sestra Kristina tudi že pred 7. leti, ena sestra je bila lani kot učiteljica nastavljena, ena pa je gospodinila doma. Dokler je mati živila, smo pošiljali podporo domov. Potem pa nismo pošiljali, ker smo mislili, da oče s svojo plačo lahko izhaja. Oče je imel 94 K pri občini, zaslužek v kemični tovarni in druge postranske dohodke kot občinski tajnik. Oče mi je pravil, da je stražnik Jereb govoril, da jemlje Oražem denar iz občinske blagajne in da je on Jerebu rekel, da naj kaj takega ne govoriti, ako hoče obdržati službo. — Matija Dolničar je meni povedal, da je on sam slišal Jerebu pripovedovanje, da je vzel Oražem iz občinske blagajne 40 K za tohak. Ko sem v »Slovenskem Narodu« bral, da je g. Oražem govoril, da je moj oče zapustil nered v blagajni, sem Oražma radi tega stavil na odgovor. Oražem je rekel, da tega ni govoril in da je tisti, ki je to pisal ono v »Slovenski Narod« podel človek. Prosil sem g. Oražma, naj v »Slovenskem Narodu« prekliče, na kar mi je odgovoril, da bodo itak revizorji pregledali račune, da bo potem seja in da bo on predlagal, da se naj od mene zahtevana izjava vpošlje v »Slovenski Narod«. Ko sem kasneje govoril z Oražmom, je rekel, da ni vse v redu z blagajno in pripomnil, da manjka mnogo. Pisemo, v katerem pravim, da bom vse poravnal, sem pisal, toda samo z nimenom, da bi prisel v stiko z Oražmom, katerega nisem mogel dobiti v pisarni, na vabilo pa tudi ni hotel priti k meni. Ko je bila polemika radi volilnih imenikov in je bil v »Slovenec« oče napaden, sem poiskal Oražma, da bi zahteval od njega popravek, da so trditve glede očeta ne resnične. Vse trditve, ki se tičejo mojega prigovaranja Ivani Oražem, da bi ona vplivala na svojega moža, ne odgovarjajo resnicni. Moj oče ni imel posla z volilnimi imeniki, predno niso bili razpoloženi na vpogled. Oražem je meni sam priznal, da je očetu nkal, vpisati v razgrnjeno volilni imenik dve osebi in je dotedne osebe tudi imenoval.«

Gosp. Andrej Peklaj, užitinski paznik je izpovedal:

»Jaz sem posojal Oražmu večkrat denar, in sicer dvakrat po 1000 kron, kateri mi je tudi v teh zneskih vrnil. Posojeval pa sem mu tudi po 20, 30, 40, in 50 K. Odkod je on denar, ki mi ga je vrnil, dobival, ne vem. Nekoč sem mu tožil, da rabim denar, rekel mi je Oražem, naj počakam, da gre v pisarno in mi prinese denar. Nato je šel v smeri proti občinski pisarni ter mi nato prinesel denar.«

Manjše zneske mi je vračal še isti dan, čez par ur. Kje je denar dobil, ne vem.«

Gdč. Kristina Star, hči pokojnega tajnika je izpovedala:

»Oražem je nekoč prišel k moju očetu ob 7. zjutraj na dom ter ga vprašal: Kako bi se naredilo, ker je popoldne seja. Nato je moj oče odgovoril: »Bom pa jaz založil za ta čas.« Po Oražmovem odhodu mi je oče pričeval, da si je Oražem izposodil iz občinske blagajne 100—200 K, da nima denarja in da bo on zanj založil. Oražem je rekel: Pa dajte, če ste tako dobr. Ko je moj oče posel občinskega tajnika oddal, sem mu jaz doma pomagala račune sklepali in sem z njim nesla knjige v občinsko pisarno. Takrat mi je rekel oče: Oražem je dolžan v blagajno 200—300 K, in da je to njegova stvar, če hoče vrnilti. Oče mi je večkrat pravil, da si Oražem izposuje iz občinske blagajne denar in sem še očeta opozorila, kaj bi bilo, če bi Oražem umrl in krivda padla na očeta. Oče je odgovoril, da ima vpisanino, koliko je Oražem dolžan. Oče mi je tudi pravil, da je moral za slučaj, da Oražem ni vrnil do seje njegovega posojila vknjiti kot kak drugi izdatek. Da je moj oče denar vložil v blagajno za Oražema, to je bilo letos proti koncu njegovega službovanja.«

Gosp. Tominec, uradnik, je izpovedal:

»Po smrti Stareovi je Oražem v moji in drugih navzočnosti priznal, da je dal vpisati sam v volilni imenik v dobi, ko so bili volilni imeniki razgrnjeni, dve osebi.«

Ostale priče niso izpovedale ničesar bistvenega.

Tožitelj zastopnik izvaja nato, da je obravnavava dovolj jasno pokazala očitke. To dokazujejo že izvede priča Karpetta Frana in Hočevanja. Obtoženec je očital tožitelju ne samo, da je goljuhal, marveč da je tudi tak človek, da bi še nadalje goljuhal. V nadaljnih izvajanjih skuša dokazati, da je bil Oražem dober gospodar, kar dokazuje tudi dejstvo, da je on sam zahvalil reviziju od strani deželnega odbora. Kriva je seveda večina občinskega sveta, ki bi bila morala nadzorovati občinsko gospodarstvo, za kar so postavljeni tudi pregledovalci računov. Gleda volilnih imenikov je krv Star, ki je samolastno vpisal one, ki so prišli reklamirati. Poleg tega pa prizna Oražem sam, da je vpisal v volilni imenik dve imenici, da pa je to storil še pred reklamacijsko dobo. Končno pravi zastopnik obtožitelja, da bi se bil obtoženec še zadnji dan poravnal, da ni bilo drugih ozirov, ki so obtoženca Černeta silile v to pravdo. Priznava, da je bil Černe »naščuvane ed Oražmovih političnih nasprotnikov, ker pa je zaseben obtožitelj Oražem iz vlade imenovan občinski gerent in poleg tega tudi trgovce, kateremu je treba čistega imena in dobrega glasu, predlagata primerno kazni.«

Obtoženec zastopnik izvaja nato sledi: Predvsem še nikakor ni dokazano, kateri besede je rabil Černe dne 23. oktobra. Eni so rekle, da je rabil besede, da ne bo volil Oražma, ker se je dosti goljuhal. druge priče pa niti tega ne morejo izpovedati. Edini Fran Karpe pravi, da je mislil Černe Oražma, ko je izprugovoril besede o goljuhanju, potem pa pride sam s seboj v protislovja in se popravlja, da se je dosti goljuhal. Sam pa priznava, da je vpravil Černe, koga je takrat mislil in končno Karpe priznava, da ne ve, ali so se glasile besede, da »se jek ali da se hoc goljuhal. Druge priče izpovedamo, da je Černe rekel, da ne bo volil, ker se je zapravljalo. Slabo gospodarstvo v občini pa je dokaza-

no — popolnoma jasno iz zapisniškega. Gospodarstvo v Mostah je bilo tako slabo, kakor malokje na Kranjskem. Prav drastično to dokazujejo naravnost velikanski postavki za lizol za občinsko pisarno. Oražem kot podžupan je vodil občinske posle že pod Zakotnikom in je bil zato tudi odgovoren. Toda slišali smo od priče Predoviča, da je Oražem vedno zaključil sejo, kadar so občinski svetovalci zahtevali račune. Jasno je tedaj, da je zakrival s tem nereditnosti. Da pa je tudi sam škodoval občini, je dokazal priča Ragazzi. Od začetka je Oražem tajniku res naročil, da naj sestavi imenik po svoji vesti, pozneje pa ga je glede razdelitve občanov po razredih napačno podučil, klubj temu, da ga je Ragazzi opozoril, da tako ne bo šlo. Storil pa je to, da bi zavlek velitve in ostal še pol leta delj gerent. Plačilo za sestavo tega imenika v znesku 90 K je bilo tedaj ven vržen denar. Sam je priznal tudi, da je v reklamacijski dobi vpisal v imenik dve imenici, s tem pa popravil javno listino in tudi to je goljufija. Stare je govoril po celi občini o nezgodnih razmerah pod Oražnom, zlasti o denarnih stvareh in to je Oražem tudi vedel, saj ima dobrega prijatelja, občinskega stražnika, vendor pa Oražem Stare ni tožil. Sele je bil Stare mrtev, je Oražem začel praviti, da je Stare vse zakrivil. Priča Jezeršek je izpovedal, da je bilo 200 K primankljaja, da je Stare z Oražnovim dovoljenjem priprisal teh 200 kron na drugi strani. Priča Peklaj je potrdil, da je on posveval Oražmu denar, ki je šel z njim potem naravnost v pisarno. Tudi to, da si je občinski denar izposodil in da so tekle obresti obtožitelju, je goljufija, podobna denarnim operacijam Jelineka, če tudi v manjši meri. Zato predlaga, da sodišče oprosti obtoženega Černeta krvide in kazni.

Sodba.

Sodnik razglasil nato razsodbo, glasom katere se Fran Černe oprosti.

Razlogi:

Sodno je dognano samo to, da je obtoženec Černe rekel 23. oktobra, da ne bo volil Oražma, ker se je dosti zapravilo. V ostalem pa se emejujejo izvede priča na to, da govor, kar se slišalo od drugih. Dokaz resnici je dovolilo sodišče samo z ozirom na drugo instanco in dokazilno postopanje je doornalo, da so bili volilni imeniki res slabost sestavljeni. Krivda na tem pa ne zadene uslužbenca, marveč župana, oziroma gerenta, ker je on za pravilno sestavo odgovoren. Obdobje zavrnjanja pa se tudi ne nanaša na to, da bi bil Oražem sam zapravil. Nadalje se je sodišče iz vsega opozarjanja in zasliševanja prenrečalo, da je bil v občini res včak nered in da je bilo v blagajni dosti primankljaja. V vprašanju, ali je Oražem to sam zakrivil, se sodišče ni spuščalo, ker zadostuje dejstvo, da je on prvi odgovoren, ni pa treba, da bi bil on zakrivil pričankljaj.

Tožitelj zastopnik je prijavil vzlike.

Najstarejše cesarstvo republika.

S Kitajskega prihajajo poročila, ki si deloma nasprotujejo, vendar je to zelo razumljivo, ker prihajajo poročila iz raznih taborov in od raznih strank, ki se bore za nad-

lo s tem prvo medsebojno predstavljanje končano, vse del se je oni na voz, ki ga je hlapec med tem obrnil ter se hudoval, da te ure nikdar pravne gredo. »Tri je kazala naša,« je dejal, »ko sem šel od doma. Vozil sem zmerno, ker je takva vročina in se mi konj smil. Po poti sem se same entrančirati — pri Trebušku — tako da sem mislil, da bom čisto lahko še prišel do vlaka. Pa sem ga zamudil! Koliko je zdaj ura, gospod?«

»Pet bo kmalu!«

»No, vidite, da bi bil moral priti o pravem času, ko bi šle ure prav. Pa ne gredo, potem sem pa jaz oznerjam, kot bi bil jaz vzrok, da je tako.«

»Od mene že ne boste čuli nobené žal besede zaradi zamude,« pomiri hlapec doščer, dasi je uvidel, da je voznik predolgo, oziroma prevečkrat gledal žganjski stekleničci na dno in se baš vsled tega zamudil.«

»Kako vam je ime?« vpraša gospod voznika.

»Peter.«

»Ali ste že dolgo pri Borčevih?«

»Štiri leta.«

»Se vam dobro godi? Ste zadovoljni?«

»Gospod Borec je dober človek.«

»Verjamem.«

Videc prijaznost sicer gosposko oblečenega novega znanca, dobi hlapec Peter pogum, obrne se skoraj čisto okrog na svojem sedežu in pravi prav vladivo:

»Gospod, ali imate kakšno egiar?«

Ta se je namuzal zaupljivi prošnji, pobrskal po žepih in kmalu potegnil in enega precejšen kos viržinke.

»Nekoliko je že osmojena,« je dejal in jo pomolil hlapcu, ki jo je sprejel z vidnim veseljem in jo takoj prizgal.

Molčala sta nekaj časa. Hlapec je žulil viržinko in se najbrž voglobil v učeno razmotrivanje, koliko in na kak način se bo še dalo tupamat z vlijudnostjo in prijaznostjo kaj dobiti od prijaznega gospoda, ki ga vozi, ta pa se je naslonil v kot voza in ogledoval okolico, bližnjo in daljno, ki se mu je odpiral pred očmi in ki ga je na vsak korak zanimala.

Bil je ta gospod mladenič star kakih sedemindvajset let, srednje, skoraj visoke postave in prikupnega obraza. Ime mu je bilo Davorin Sedmič. Bil je visokošolec in sin mestnega trgovca. Očetov prijatelj, gospod Borec, ki je posedoval veliko posestvo, imenovano Golo, raztezajoče se nad vasjo Dobravo, ga je povabil v nekem pismu pred tremi meseци, naj se pride k njemu oddahnit in odpoceti in Sedmič se je vabil zdaj še odzvati. Gospoda Boreca je poznal z doma, kamor je ta večkrat prišel na obisk, kot dobrodružnega moža. Kakor mu je pri odhodu pravil oče, se je Borec letosno spomlad v drugič oženil, česar stari Sedmič ni odo-

vla. Ta državljanski boj sam na sebi ne sezam naše v naše javno življenje, ker so naši interesi, zlasti naši kupčinski interesi na Kitajskem kaj majhni, vendar pa je zelo interesanti, da borza še vedno računa s kitajskimi vrednostmi kot z zelo dobrimi papirji. To ima svoj vzrok v tem, da se kitajce uvozne carine tujim vlešlam in njih podanikom zastavljejo za državni dolg in je tako cesarska, kakor republikanska vlada garantira, da prevzame jamstvo za te dolgove, v kolikor so bili napravljeni pred izbruhom sovražnosti. To pa sta storili obe veliki stranki zato, da bi tuje velesile ne imelo povoda vmešavati se v težke notranje spore. Medtem se gode na Kitajskem čudne stvari. Tedne in tedne je tekla kri in zdaj je premirje, ki se bliža svojemu koncu. Mir, vsaj deloma, je zavladal po državi, naenkrat pa, ko so se zglašile v Mandžuriji japonske trobente, je prišlo nad cesarske in revolucionarne razočaranje in sestala se je v Sangaju konferenca zastopnikov dinastije in republike, da se posvetujejo o načinu prihodnje vlade. Zgodilo se je v tej konferenci, da je ena najbolj absolutističnih dinastij iz božnji, da bi tuje zavladal v državi, popustila toliko, da se hoče ukloniti sklepom narodne skupščine, ki bi se naj sklicala tekmo treh mesecev. Med tem naj molče topovi. Je to egoistična politika vladajoče dinastije, toda razumljiva.

Tisočletna tradicija, okosteneli nazori, ki so še nekoliko bolj pretirani, kakor nazori naše visoke aristokracije so bili odločilni. Duševni boj cesarice v dove, ki nima faktično niti vlade v rokah je moral biti velikanski, toda izgubiti prestol, je bilo staro cesarice prehud udarec, zato je pričinila na prince vladarja, varuha mladoletnega cesarja, da je začel pogajanja z revolucionarji. To je zelo prozorna politika. Cesarski se čutijo preslabje, da bi v državljanski vojni zmagali, ker so viri izčrpani in dinastija iz previdnosti ne mara žrtvovati ogromnih svojih milijonov. Čas naj stori svojo dolžnost, od njega pričakuje dinastija rešitve, ne malo tudi od božnji japonske intervencije in zelo verjetno je, da se je obrnila rodbina Mandžu sama do mikada za posredovanje. Dokaz za to so intrige, ki se pletejo v republikanskih krogih. Na severu, v Mandžuriji, kamor so prodrije japonske čete, je mirno. Tam, kjer se je pred leti vršila najkruterja vojna, ki jo pozna to in preteklo stoletje, se spominjajo vse grozot. Komaj je tudi končala kuga svojo uničenjo in s solzami posuto pot. Umetno je, da je tam ljudstvo konsternirano, izmučeno in si želi miru.«

Naj ostane, kakor je bil: »Naj estane, kamor je bil Štajerski ljudstvu ni mogoče zavzeti za vse. Na jugu se kažejo vplivi Francoske, deloma tudi Angleške. Velikanska razburjenost se širi zaradi preložitve rezidence budističnega napeža Dalaj lame. V Mongoliji in Tibetu hoče Rusija dobiti več vpliva, da razširi svoje trgovske zvezde in da po vzoru Avstrije pripravi aneksijo. To je vzbudilo nezadovoljnost Severne Amerike, ki se pripravlja na to, da v slučaju, če pade odločitev na teh progah, poseže tudi sam vmes. Tako je prišlo novo leto, seveda po našem kolesarju čez Kitajsko. Toda to novo leto ima pred sobo tak negotovost, da danes ni mogoče reči, pred katerim dejstvom bomo stali oziroma tudi pomožni živinozdravnik pod vodstvom in nadzorstvom okrajnih živinozdravnikov.«

K občinskemu volitvam v Loki pri Zidanem mostu. Izid teh volitev posmenja za zidanmoške Nemce in nemščarje ter za klerikalce enako hudo poraz. V I. razredu, kjer sta bila že dolgo vrsto let vedno voljena trgovca Moser in zdravnik dr. Friedrich, so bili tokrat izvoljeni sami Slovenci. Zmagali so res sijajno slovenski kanclatje! V II. razredu sta bila izvo-

publike, simptomatično pa je tudi, da so druge velesile odpotevale na daljni vzhod svoje vojne ladje, baje da ščitijo svoje poslanike. Med tem so izvolili revolucionarji svoje predsednike in tudi v tudi na težišču. Juanščak, ki je bil pred leti zaradi njegovih revolucionarnih idej prognan z dvora, igra sedaj dvojno vlogo. Na eni strani bi bil rad v vladnem taboru, na drugi strani pa bi se rešil prikupiti tudi revolucionarji. Tako je sedaj izvoljen za predsednika republike Li Hung Jiang in dr. Sun Yat Sen. Kako se bo rivalitet med obema končala, to še ni odločeno. Tako stopa naše novo leto na Kitajskem v novo negotovost. Premirje med cesarskimi in revolucionarji se je končalo in zoper se je začel boj pred Hanbangom, začetek novih bojev za revolucionarne ideje.

ljenja dva klerikalca in v III. razredu dva zastopnika socijalistov. Novi občinski odbor šteje 20 naprednjakov, 2 socijalista in 2 klerikalca. Dosednji klerikalni župan in Benkovičev oprodna Blatnik niti v odboru ni prisel. Kako velika občina je Loga (h kateri spada tudi Zidani most), kaže to, da šteje v III. razredu 552, v II. razredu 142 in v I. razredu 23 volilcev. Državnozborskih volilcev je nad 600. V volilni komisiji sta sedela dva klerikalca, dva nemškutarja in 1 naprednjak. Iz klerikalnega in nemškutarškega tabora je nekaj slišati o pričožbi — notabene proti volitvam, katere so vodili sami.

Vuzenica. Dne 26. decembra 1911 je sklicala tukajšnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v prostorih narodnega župana gosp. A. Mravljaka svoj letni občini zbor in obenem priredila veselico, katera je žalibog lani izstala — po nepotrebnum. Ob napovedani 3. uri so se vrstile volitve za novi odbor, ki se je sestavil slediče: predsednik g. Jakob Verdnik, posestnik v Dravah; namestnik g. dr. Makso Pregl, zdravnik v Vuzenici; blagajnik g. Vekoslav Grubeljan, posestnik v Št. Janu nad Dravčami; namestnik g. Emerik Mravljak, trgovec v Vuzenici; zapisnikar g. Zvonko Hren, nadučitelj družbine šole na Muti; namestnik g. Drago Vollmeier, učitelj v Pernicah; pregledniki: g. Ivan Kričej, posestnik v Št. Janužu, g. Anton Plemen, posestnik v Dravčah, g. Jože Grace, posestnik v Št. Vidu. — Po volitvah je pozdravil načelnika potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek ter spregovoril nekaj kako resnih in umestnih besed o nevarnosti Šulferajske šole, ki se je pred kratkim postavila v Vuzenici; kljub mnogoštivnemu občinstvu, katero so tvorili po pretežni večini rodoljubni domačini, je vladala po dvorani grobna tišina, ko je govornik razvijal svoje presreščene misli o narodni obrambi. In ko je pončal z vzklikom, da se naj narodno in gospodarsko osvobodimo od zakritih in binavskih sovražnikov Nemcev, mu je sledilo vsestransko burno odobravanje. — Ob 5. popoldne se je pricela šaloigra »Prepirljiva sosed«, ki je vsakemu gledalcu izsilila smeh, tako izborni so igrali diletanje svoje vloge; izreči se jimi mora odkritoščena zahvala za njihov trud. — Izredno zanimanje so vzbujali večinoma darovani dobitki, katere je tako okusno sestavila nemškutarna gospa; v pol ure je bilo razprodanih nad 1500 srečk, in vsak je bil zadovoljen, katerega je bila sreča oblagodariła saj z enim dobitkom. Med posameznimi točkami raznovrstnega sporedja je nastopal domači pevski kvartet, katerega je zlasti priprosto ljudstvo poslušalo s hvaležno pozornostjo. Po razdelitvi dobitkov pa se je razvila jako živahn prostota zabava s plesom, ki je trajala skoro do ranega jutra. Posebno moramo zabeležiti, da je veselica srečno uspela v vsakem oziru. Odzvalo se je vabilo nad 250 oseb, med katerimi so bili posebno často zastopani domači kmetje; došlo je sicer tudi mnogo gostov iz bližnje okolice, a ravno izmed intelligence smo pogrešali marsikoga: v našem narodno - ogroženem okraju bi pač kazalo nekoliko več požrtvovanosti za narodno probubo. V gmotnem oziru se je doseglo 160 K čiste za dobitčka za družbo sv. Cirila in Metoda ter 21 K za božičnico farne dvoježične šole. Vsem prisršna zahvala, ki so pripomogli k temu krasnemu uspehu! Želeti bilo le, da se vsako leto najmanj enkrat priredi takša veselica; probudila se je med našim ljudstvom narodna misel; delajmo sedaj na to, da postane tudi poslednji ponosen na svoj slovenski materni jezik.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj je dne 14. decembra 1911 v okoliški šoli zborovalo. Pristop sta prijavila tovarša Mirko Lešnik, Ptujska gora in Ivan Novak, Sv. Marjeta. — Obisk je bil povoljen. Od 76 udov je bilo navzočih 31. Eden je svojo odščnost opravičil. Res ni bilo ravno preugodno vreme, a če je prisel iz daljnjih Stopere tov. Kožuh, bi bila lahko bližnja šola boljše zastopana. Nikogar ni bilo od Sv. Andraža v Slovenskih goricah, Sv. Bolfenku, Cirkovec, Dornave, Sv. Duha, St. Janža, Sv. Lovrenca v Slov. goricah, Narepelj, Nove cerkve, Sele, Sv. Urbana in iz Zavrča. Stara pesem. Skoro vedno eni in isti obrazzi. So tovarši in tovaršice, ki ne manjkujejo pri nobenem zborovanju, ki vzdolj sramotni plači žrtvujejo poleg udnine vsakokrat še 5 K več za vozino, poleg tovaršev in tovaršic, ki gmočno mnogo bolje stope, po vedno izostajajo od zborovanj in še udnine ne plačajo. Ali bi ne bilo bolje, da bi dotični ndje prijavili pravočasno svoj izstop? Ali pustimo to in vrnimo se k zborovanju. Po rešitvi društvenih zadetov je tov. Vauhnik prav temeljito in zanimalivo poročal o deželni konferenci, tov. Černej iz Griž pa o poslovanju učiteljske zadruge v Celju. Tov. Kle-

menič se zahvaljuje za dano mu zupanje, da je bil izvoljen zastopnik učiteljstva v okrajni šolski svet in obljubuje, se pri vsaki dani mu prilikai potegovati se za tovariše in tovarišice. Razgovarjali smo se na posled ſe o nesramnem napadu kaplana Planinca na načelnika Žunkoviča pri Sv. Marjeti in sklenili, da dne 4. januarja zopet zborujemo. Bo li obisk takrat boljši? Saj ne bo nič posebnega. Kdo bi tudi šel poslušati dolgočasno poročilo o društvencem delovanju in še povrh se udeleževat volitev v društvenu odboru. Saj prineše to enkrat »tovariš«. Prav je, da se drugi potegujejo za naš stan, a kaj je treba mene poleg. Saj bo to, kar dosežejo oni, tudi meni prav prisko, vrhu tega si prihramim strošek za vožnjo.

Iz središča. Blagajničarki tukajšnje podružnice družbe sv. Cirila in Metoda je izročila gospa Najzer znesek 3 K, ki ga je nabrala v vesoljovski družbi in središki tamburaški zbor kot prebitek božičnice znesek 2 K. — Lepa hvala!

Z meje. — Več previdnosti. V neki obmежi fari je nemška podružnica in se je za njo vsak mesec bral nemški evangelij. Sedaj pa se je to opustilo; Nemci zahtevajo sedaj, da se podružnica izpremeni v samostojno faro in nemško šolo hočejo graditi. Prvo kot drugo bo pritegnilo mnogo Slovencev in nam bo gotovo več škodovalo, kot ono čitanje evangelijsa.

Doslednost v narodni obrambi. V mariborski okolici imamo sedaj več slovenskih občinskih odborov. Toda občinske table in slično je ostalo ali samonemško ali slovensko - nemško. Čemu ne samoslovensko, ko imajo nemške občine vse samonemško? N. pr. Leiteršperk, Vukovski dol, Ploderščica, Velka itd. Čemu je le narodni okrajni zastop slovensko-nemški, ko je mariborski samonemški?

Iz Celja. »Slovenski Narod« je priobčel v božični številki članek »Občinsko gospodarstvo v mestu Celju«. Ta članek se je »Slovencu« tako dopadel, da ga je v svoji novoletni številki »dobeseden ponatisnil« — še celo z neko tiskovno pomoto, katero je pa »Slovenski Narod« tačas že pravil — **a vira ni navedel.** To dejstvo samo suho konstatiramo v vsestransko pojasmilo.

Nepopoljšljivi nemški nacijonalci. V »Grazer Tagblattu« mlati prazno slamo o razmerah v deželnem zboru poslane Pichler. Mož govoriti pri tem tako ošabno, kakor da bi bilo postlano njemu in nacijonalcem v deželnem zboru na rožičah. Tako se seveda ne dela za delazmožnost deželnega zборa.

Vidijo se pa iz vsega, da se nacijonalci tako boje obračuna o deželnem gospodarstvu, da bodo raje riskirali nove volitve. Zato opozarjam svoje somišljenike, naj že sedaj resno mišljio nauje.

Iz Celja. (Sprememba pri gozdarskem uradu.) S 1. januarjem je steknil gozdarski svetnik Frane Donner lastno prošnjo po 30letnem službovanju v pokoj. Na njegovo mesto je došel začasno gozdarski svetnik Anton Zhuber pl. Okrog iz Maribora.

Za »izprizjeno liberalno tolpo« nas psuje mariborska »Straža« zato, ker smo glede obstrukcije povedali posteno in odločno svoje mnenje. »Straža« je menda čisto pozabila na to, da se je septembra meseca na skoro enak način izrazila proti obstrukciji kakor sedaj izvrševalni odbor Narodne stranke.

In kako bi vpla, ako bi si usodili naprednjaki takrat pisati o »izprizjeni klerikalni tolpi«. Takoj bi bilo užajljeno slovensko ljudstvo, duhovniki, kmetje in menda celo klerikalni poslanci. Čudimo se, da si drzne »Straža« imenovati baš sedaj one, ki si že rednega dela v deželnem zboru, »izprizjeno tolpo« — ko lovi med njimi naročnike in inserate.

Kaj ko bi ta »izprizjena tolpa« vrgla »Stražo« iz vseh društiev in lokalov, kjer ima kaj govoriti? Bil bi to tako zdrav in umesten odgovor, saj je listič itak za svoj obseg mnogo predrag in slabov urejevan, da se Bogu smili.

Iz Maribora. Da bi mogli nemški nacijonalci pri državnozborskih volitvah in uspehu nastopiti proti socijalistom, so ustanovili nekako dežavno podporno društvo po imenu »Arbeiter-schutz«. Nastavili so pri društvu več uradnikov, seveda samih agitatorjev, med njimi socialističnega uskoka Lavala. V društvu se je slabov gospodarilo — »Arbeiterwille« piše tozadovno mnogo o Lavalu — in zapravilo v manj ko enem letu 25.000 krov, delavškega in meščanskega denarja. Te dni se je vršil občni zbor, na katerem je bivši načelnik društva sam priznal, da so Nemci to »podporno društvo rabili za državnozborske volitve. Izvolil se je sicer nov odbor, ki bo študiral društvene dolgove — a z delovanjem društva, ki bi imelo biti taka dobrota za delavce, je pri kraju. Ali še bodo šli pri prihodnjih volitvah delavci nacijonalcem na led?

Drobne novice. Imenovanje na kancelista pri c. in kr. mornarici Leopold Lipuš, doma iz Višnje vasi pri Vojsku. Lipuš je bil narednik pešpolka št. 87. — Umril je, kakor poroča »Straža«, v Št. Ilju nad Mariborom, slovenski občinski odbornik Ferk, po domače Ciper. — V Vuzevinici nad Mariborom so občinske volitve, pri katerih so Sloveni tako sijajno zmagali, potrjene. Važno je to dejstvo tudi zaradi tega, ker sede v občinskem odboru sedaj po veliki večini možje, ki se bodo odločno protivili od Nemcev zaželeni delitvi občine. — V Slovenski Bistrici je zborovalo, kakor čitamo v mariborskih listih, tamošnje katoliško politično društvo. Sklenjenih je bilo več resolucij, tako glede nepoštavnega stanja v okrajnem zastopu, ki deluje naprej navzlije izstopu zastopnikov kmečkih občin in slovenskih trgov, dalje proti nemškutarskemu sodniku Rakoveu, proti ponemčevanju na slovenski soli, proti zavlačevanju rešitve na slovensko pritožbo proti občinskemu volitvam v Slov. Bistrici. Te resolucije toplo pozdravljamo, želimo pa, da jih bodo klerikalni poslanci napram vladu tudi s primerno energijo zastopali. V »Slovenec« Hohenburgerja zagovarjati, v Slov. Bistrici pa njegove sodelnike napadati, je nekoliko neskladna stvar. — Iz postnemu službi. Imenovan je poštni praktikant L. Zupančič v Graudenu za asistent. Za oficijanta v Poljčane je imenovan Albert Conč. — Iz Maribora. Letos imamo vsaj doslej jako milo zimo. Iz zapisnikov metrologične postaje na tukajšnji vinorejski šoli je razvidno, da je znašala povprečna topota minulega tedna največ + 53°, najmanj pa - 12° C. Ob 2. popoldne je bilo največ 92 in najmanj - 04. — Imenovan je nadkomisar patentnega urada na Dunaju, inženir Jozef Wregel iz Slinvice pri Mariboru za c. kr. tehničnega svetnika. — Iz Zaleca. Na tukajšnjo pošto je imenovana za oficijantinjo gdčna Roza Teyrowsky. — Nemški Celjan in ne bodo imeli letošnjo zimo najbrže sploh nič več predstav, ker je moralna mestna občina privoliti v razveljavljenje pogodbe z ravnateljem dr. Schlismannom. — Iz Slovenskega grada v Graudenu za nam poročajo: Ministrstvo za deželno brambo je določilo, da spada politični okraj Slovenjgrada k deželnobrambnemu dopolnemu okraju št. 4 v Celovcu.

Roposko.

Blazen morilec. Na postaji Guinev v okolici Paternjana je ustrelil v nedeljo popoldne gostilničarjev sin Augmeiner postajenčnika Leiterja. Oddal je nanj tri strele iz samokresa med odpravo poštnega vlaka v Beljak. Raujence so odpeljali še z istim vlakom v Bejjak, kjer je še isto popoldne v bolnišnici umrl. — Morilec je pripoznal, da je ustrelil Leiterja, toda v svoji zmenodnosti se je zmotil. Hotel je namreč ustreliti enega svojih sorodnikov, ki je tudi uslužbenec južne železnic v Gunernu, in je mislil, da ima prometno službo on. Augmeier je že od smrti svoje matere abnormalen in je storil ta čin v blaznosti.

Žrtvi ledu. V okolici Sv. Magdalene pri Beljaku sta se šli drsat na zamrzljem ribu in okolici 18letna Ana Fröschl in 14letna Ana Hofer. Na najglobozjem mestu ribnika se jima je udrl led. Šele drug dan so dobili obe ponesrečenki utopljeni pod ledom.

K umoru in samomoru Modrijana v Celovcu. Kakor smo že poročali, je ustrelil v Celovcu računski podčastnik Modrijan v neki gostilni v Celovcu svojo ljubico, natakarico Trobničarjevo, ki je obležala na mestu mrtva. Modrijana so odpeljali težko ranjenega v vojaško bolnico. Pri natačni preiskavi so našli pri Modrijanu pismo, ki mu ga je pisala Trobničarjeva par dni pred umorom. V tem pismu ga prosi Trobničarjeva, da naj naredi Modrijan tako, da bodeta skupaj umrla. To pismo dokazuje, da je strejal Modrijan na Trobničarjevo sporazumno z njim in da sta bila dogovorjena izvršiti skupen samomor.

Gozdni požar. V okolici Sv. Možgorja je pogorel večer velik del gozda. Požar so povzročili pastirji, ki so ob robu gozda zakurili ogenj. Nevarnost je bila, da se ogenj razširi v bližnje gorovje, kjer bi bilo skoraj nemogoče požar pred vrhom ustaviti.

Primorsko.

Imenovanje. Načelnik tržaške filialne c. kr. korespondenčne urade gosp. Josip Puk je imenovan za zastopnika korespondenčne urade v Rimu. Načelnik tržaške filialke je postal g. Rupert Pohar.

Iz živinozdravniške službe. Za višjega okrožnega živinozdravnika v

Pazinu je imenovan okr. živinozdravnik Just Rebek in za živinozdravnička v Poreču živinozdravniški asistent A. Tomašič.

Mestni svet tržaški. V seji mestnega tržaškega sveta 30. decembra, so rešili končno mestni proračun za l. 1912. Redne potrebuješčine za torek 9.247.940 K. Izredne potrebuješčine znašajo 7.324.750 K in pokritje 7.560.610 K, redni primanjkljaj znaša torek 16.988.558 K, pokritje 7.560.610 K, redni primanjkljaj znaša torek 9.247.940 K. Izredne potrebuješčine znašajo 7.324.750 K in pokritje 7.560.610 K, redni primanjkljaj znaša torek 9.247.940 K. Za pokritje rednega primanjkljajja je predlagala finančna komisija razna povišanja doklad. Za pokritje izrednega primanjkljajja pa je bil sprejet z vsemi glasovi predlog finančne komisije, da se najame posojilo v znesku 6.200.000 K.

Trst. Tombola v korist podpornih zakladov N. D. O. Dne 28. decembra 1911 ob polu 8. uri zbrana komisija je konstituirala, da je srečka številka 200 zadela činkvino s številko: 19, 15, 25, 30, 31. Lastnik srečke g. Ivan Levičar, stannujočemu v ulici Montfort 4, se je izplačal dobitek v znesku 150 K odbivši 20% finančne takse, torek v čistem iznosu 120 K. Na to so bile izrebane sledče številke: 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61. Do sedaj izrebane številke so torek po vrsti sledele: 31, 15, 19, 43, 21, 17, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60. — Lastniki srečki, ki so zadele s temi številkami tombolo, morajo to naznamiti pismeno predsedniku odske tombole, g. dr. Franu Brnčiču, ulica Nuova 13/II. najdalje do četrtek, dne 4. januarja 1912, ali pa ustmeno komisiji, ki se zbere v četrtek, dne 4. januarja 1912 ob 7. uri in pol zvečer v prostorih N. D. O. ulica Sv. Frančiška Asiškega 2/II. Na poznejše došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdanoto navodilo, ne bo oziral.

Predzrični tativi. V petek nosilne so pripeljali neznan delavci pred skladnico južne železnic v Trstu štiri velike tovorne vozove. Med splošnim vrvenjem, ki je vladalo tam na skladničih, so obložili vozove, ne da bi jih kdo motil, z razino hišno opravo in jih odpeljali brez zadržka iz skladniča. Sele pod večer so zapalili železničarski organi tatvino in jo naznani policiji. Po dolgem iskanju so našli stražniki vse štiri vozove na dvorišču neke velike tvrdke za hišno opravo. Tatovi so se ravno pogajali z ozirom na svoječasno avgušta razveljavila po Oražmu sestavljene volilne imenike med reklamacijskim postopanjem več oseb. In takšnega človeka je deželni odbor imenoval v sporazumu z deželno vlado za občinsko gerenta! Ta skandal pa je še tem večji, ker gre deželna vlada Oražmu očividno na roko, ker sicer bi ne bilo mogoče, da bi se tako dolgo zavlačevalo občinske volitve. Uvaževati je treba, da je vlada že meseca avgusta razveljavila po Oražmu sestavljene volilne imenike kot nepostavne, a še do danes ni poskrbela, da bi se sestavili drugi imeniki, ter se razpisale občinske volitve. Vlada je morda do slej postopala v dobrri veri, od slej pa bo s skrovitom v odgovornata za vso Oražmova dejanja, ki spadajo pred kriminalno sodišče, ako bo le trenutek še trpela, da bi Oražem še nadalje opravljala posle občinskega gerenta.

</div

pri ilovski cerkvi, ako on in njegov oče ne volita njegovih kandidatov in da se je imenovan Franc Mehle zbral in k volitvi, ki se je vršila 27. novembra 1911, ni prišel? — Dalje, da je premišljeno vkljub zanikanju župnikovih kandidatov napisal na glasovnico Francav Mavra iz Vel. Račne svoje kandidate in da je moral praviti tik pred volitvijo Matija Štupnik glasovnico? — Vse imenovane priče na razpolago!

+ Občinske volitve v Krškem. Kakor nam poročajo, so pri občinskih volitvah v Krškem zmagači v II. razredu naprednjaki, v I. in III. razredu pa klerikali. Da so v I. razredu zmagači klerikali, je kriva samo nesloga med naprednjaki, ta rak - rana v naši organizaciji, ki nam škoduje bolj, kakor ves klerikalni terorizem in vse duhovniško nasilstvo.

+ Bivši predsednik „Save“ v klerikalnem meščanskem klubu odbornik. Kanonik Zlogar je osnoval po iniciativi dr. Ažmara klerikalno »Meščansko zvezo« v Novem mestu. Na shod je prišel tudi bivši predsednik »Save« znani Makso Sever, profesor v Novem mestu, ki je na ustanovnem shodu tudi govoril in bil izvoljen v odbor. Ne počali bi se z »Meščansko zvezo«, če bi ne imela v odboru takih mož, kakor je profesor Makso Sever.

Kot političnega odpadnika ga itak vsi poznavajo, toda pokazati hočemo danes občinstvu še drugo vzorno stran tega pristnega klerikalca, ki je sedaj čisto osamien in se prisede na vsljiv način, če le more, v gostilni k naprednjakom, dasi ve, kako slabu mnenje imajo o njem. Mož je pa tudi surov. Kakor vsako leto je imel tudi letos dijake na stanovanju, seveda le take, ki plačajo na mesec 80 do 100 K. Letos je bil tako nesrečen, da se je šel k Severu učiti značajnosti neki Ljubljancan B. Ker je bil pa Sever malo doma, je sklenila njegova gospa, da gre v spremstvu pri nej stanujemčega gimnazijca B. na zabavni večer v Čitalnico, dasi ji je bil prof. Sever za vselej kratkomalo prepovedal obisk Čitalnice. Po nedolžni zabavi je prišla profesorjeva gospa, ki je zelo blagega značaja, domov. Tedaj je bil pa ogenj v strehu. Profesor jo je na prostački način ozmerjal in psoval, nazadnje se je pa tako daleč spozabil, — bil je namreč zelo sladko ginen, — da je hotel ženo pretepsi. Tedaj se je poštavil pri njem stanujemčega gimnazijec, ki telesno ni bil ravno slabovrat, pred profesorja in je kategorično izjavil, dan gospa v Čitalnici nica cesar zagrešila, da je bila v dostojni družbi in da on torej ne bo priplustil, da bi pretepsi profesor svojo ženo. Kakor vsem klerikalnim značajem je tudi njemu padlo srce pred hrabrim braniteljem v hlače, in žene ni pretepal. To je pač skandal, da ga tudi ravnateljstvo ne more prezreti. Seveda dijaku B. na novomeški gimnaziji ni bilo več obstanka in je moral iti na drugo gimnazijo. Profesor Severja je pa tudi župan Stembur vrgel iz svoje gostilne, ker je zabavljal in zbadal dostoje goste in jih s tem pregnal iz gostilne. Pa tudi iz kavarne pri Žgurju jih je mnogo izostalo, ker nočejo s profesorjem Severom dihati istega ozračja. Svetujemo mu, naj se pobrati z Malovičem, to je se edina njemu primerna družba, samo da je Malovič bolj odkritosčen.

+ Užajen Aleš. Ne moreš katoličkega „znanstvenika“ huje užaliti, kakor ce mu pove, da je vse njegovo znanstvo vaneano. Za te užaljenost dokazuje, da je resnica v živo zadela. Saj ve celi svet, da tak „znanstvenik“ niti prav zini ne sme, pa že potrebuje od škofa „nihil obstat“. In njegovo raziskovanje je podobno reševanju nalage, koje rezultat je že davno znan, od katerega se ne sme da je pičico oddaljiti, da ga škof ali papež ne okrene po njegovih prstih. To ve vendar vsak otrok, čemu se torej dr. Aleš v zadnjem „Casu“ razburja? Neizreceno smešen pa postaja, ko trdi, da ima tudi on v sebi nekaj moštva in da bi si tudi on znal poiskati kak kotiček, ko bi moral delovati proti preprčanju in vešti. Dragi Aleš, duhovniki, ki so imeli samo „nekaj moštva“, so navadno raje ostali pri zlati skledi, kakor da bi si iskali kak kotiček. Le poskuski in kmalu boš uvidel, da si še ovsenjaka ne boš znašlaš.

+ Zupanska volitev v Spljetu. Za župana v Spljetu je bil izvoljen g. Vicko Katalinić, za I. podžupana dr. Josip Smoljak, za II. dr. Trumbić, za občinske svetovalce pa dr. Tarcaglia, Zandume Iltić, dr. Puvan in dr. Bulat. Zupan Katalinić pripada hrvatski stranki, I. podžupan dr. Smoljak napredni, II. podžupan dr. Trumbić pa hrvatski stranki. Izmed svetovalcev sta dva pristaša napredne in dve hrvatske stranke. Največje mesto v Dalmaciji ima torej popolno narodno občinsko upravo, na čemer je treba Spljetu samo čestitati.

+ Naš listek. Ustreza od jaks mnogih strani izrečeni želji bomo za-

bavnemu delu našega lista v novem letu posvečali še več prostora kakor doslej. Z današnjim dnem smo začeli priobčevati daljšo povest, „Prava in neprava ljubezen“, ki jo je spisal naš čitatelj dobro znani in prijubljen pisatelj Blaž Pohlin. Snov je zajeta iz domačega življenja in polna mičnih resnih in komičnih prizorov. Poleg te povesti pa začnemo že prihodnji teden priobčevati v prevodu svetovnoslavni roman iz rimske zgodovine, „Rienzi, zadnji tribunov“. Ta roman je spisal eden največjih angleških romanopiscev lord Edward Lytton-Bulver in bo naše čitatelje posebno zanimal. Prepričani smo, da bodo čitatelji z našim listkom jako zadovoljni.

+ Poročil se je dne 31. decembra gospod inženir Dušan Sernek, zastopnik električne družbe A. E. G. Union v Ljubljani z gospodčino Gabrijelo Hanuševičem, kr. nadženjera Jaromira Hanuša v Ljubljani. Cestitamo!

+ Naročnikom »Ljubljanskega Zvona« naznajamo, da se je prva števila vsled praznikov zakasnila.

Upravnštvo.

+ Važen ministrski odlok. Nekatera konsumna društva so začela izdelovati iz surovin blago, ki so ga razpečavale med družabnike. Dunajsko konsumno društvo peče in prodaja za svoje člane kruh. Temu so se uprle produktivne zaloge, češ da le one smejo izdelovati blago in ga razpečavati med ljudi. Konsumna društva pa stoje na stališču, da smejo početi z blagom, ki ga naroča za družabnike, kar hočejo, da smejo torej iz moke, naročene le za člane, peči tudi kruh za člane. Ministrstvo je zdaj izreklo svoje načelno naziranje tako-le: Dolžoba § 1 zadr. začetka skupni obrat, ki se pa javlja pri konsumnih društih tako, da se strne večje število oseb, zato, da na debelo naročajo blago za člane in nudijo torej članom priložnost, da si nabavijo blago ceneje kakor če bi kupovali ali naročeval vsak član sam zase. To skupno obratovanje je pa tudi takrat podano, če se na debelo nakupi kakovo blago, ki se skupno predela in v predelan obliki razpeča med člane. Tudi v takem obratovanju je jasno izražena temeljna misel konsumnih društov. Produktivne zadruge pa imajo povsem trugačno nalogo in drugačen pomen. Produktivne zadruge naročajo za svoje člane surovine, ki jih predelajo člani in prodajajo potem predelan blago tretjim osebam, torej vsakemu kdor hoče. Produktivne zadruge razpečavajo predelan blago med ves svet, konsumna društva le med svoje člane. Konsumna društva maju torej lahko v svojih pravilih določbo, da smejo surovine predelovati, če prodajajo predelan blago le med svoje člane. To načelno stališče je izrazilo justično ministrstvo z ukazom z dne 28. novembra 1911 štev 32404.

+ Zvišana kazens. Kakor smo že poročali, je obsodilo zadnje porotno sodiščo v Novem mestu posestnika Naceta Lindča, ki je ubil dne 3. novembra 1911 svojo mater Marijo, na šest let težke ječe. Na pritožbo državnega pravdnika je zvišalo višje deželnemu sodišču v Gradcu to kazens na osem let težke ječe in je to ječo tudi mnogo bolj poostrolo. Lndiča so oddali te dni v Gradiško v kazničnico.

+ Na svetiči ogeni. Dne 24. decembra popoldne je zapazil Janez Penca iz Smolinje vasi pri Novem mestu, da gori njegov pod. Brž so začeli gasiti, pršala pa je tudi novomeška požarna bramba. Posrečilo se je omejiti ogenj na Pencovo gospodarsko poslopje, tako, da mu je ostala hiša. Škoda znaša čez 4000 K, zavarovan je bil le za 1400 K.

+ Bitka na vasi. Dne 21. decembra je bil sv. Tomaž. Prebivalci Tomaževske vasi pri Belicerki imajo ta dan nekak praznik in osobito fantje gredo na kaj radi v gostilno. Tudi sedaj so šli v Cinkoletovo gostilno v Dobruškavsi Anton Blatnik, Jože Rešetič in Jože Hrvat. Pridružila sta se jim z Dobruške vasi Matija Pucelj in Polde Pucelj. V gostilni so bili pa tudi fantje iz Grmadelj in Hudenja Tone Bregar, Janko Vrček, Tone Zalokar, Ludovik Vrček in Janko Keglevič. Kakor že mora biti, sta se gledali obe skupini fantov že v gostilni prav pisano in so posebno fantje iz Tomaževske vasi in Dobruškavsi iskali obresti, pa ni prišlo do hujšega, ker ne trpi Cinkole v svoji gostilni nobenega pretepa. Pa tudi Grmadelj so bili pametni in so raje odšli. Pri odhodu pa Rešetiču le ni dala vest, da bi jih pustil kar tako oditi. Skočil je k Ludoviku Vrčku in ga hotel vreči, pa mu ni bil kos. Grmadelj so urno odšli, nasprotniki pa so se dvignili kakor en mož, se oborožili z železnimi vilami, koli in noži ter so jih mahnili za odhajajočimi. Ko so jih dohiteli, se je vnela bitka na vasi. Ranjeni so bili vsi. Rešetič pa je zadobil v bližino srca smrtno-nevarno rano. Kdo mu jo je prizadel, se še ne ve. — Za hrabrost bodo odlikovani fantje pri sodišču.

+ Naš listek. Ustreza od jaks mnogih strani izrečeni želji bomo za-

Neki Sigmund Keiser hoče potom reklamnih notic v časopisih zapeljati naše rojake k izselitvi v Florido, Viržinijo in Južno Karolino, kjer ima baje ogromna posestva za te naseljence. Dognalo pa se je, da je Keiser navaden slepar, ki hoče ljudi samo zavesti k izselitvi v nerodovitne kraje. Keiser je bil leta 1903 na Ogrskem radi goljufije obsojen na leto dni, če, da je pobegnil v Ameriko. To dejstvo pove vse.

+ Elektroradiograf »Ideal«. Spored za torek 2. sredo 3. in četrtek 4. januarja 1912: Popoldanski spored: Lov na ribe kabeljanu na ribški ladji. (Lep naravni posnetek.) Ljubosumnost gospa Blümel. (Jako komično.) Kralj Henrik IV. in ogljar. (Zgodovinska anekdota v barvah.) Sestri Amalija in Leonora. (Lepa kolorirana varietetna slika.) Maks se dvojuje. (Jako komično; igra Maks Linder.) Večerni spored ob 7., 8. in 9.: Ena izmed mnogih ali Iz življenja kupčevalca z dekle. Velika drama. Do konca napeto zanimivo, boljše od vseh dosedanjih slik. — Film je dolg 1100 metrov. Pozor! V petek, 5. januarja, specijalni večer z izbranimi slikami, med drugim »Vlomilec usmiljenka«, učinkovita drama; »Divji mož z Bornej«, velekomično itd. Popoldanske cene za dijake: Nem. sedež 30 v, I. prostor 20 v, II. prostor 10 v. — Vsoboto, 6. januarja, Celica št. 13? (Realistična tragedija iz blaznace.)

+ Novoletni gratulanti. Na Silvestrov večer je hodil po boljših hišah v Knaflu in Gledališki ulici nek 21-letni brezposelnih delavcev s Spodnjega Štajerja. Ker je bil le prenadležen, ga je vzela v varstvo policija. — Jakob Istenič iz Logatca, znan postopeč, tudi že 16krat zaradi tatvine in goljufije predkazovan, je prišel na Silvestrov večer v Ljubljano, da bi nastopil trimesečno kazen. Po prejavi pa je hotel poskušal še svojo srečo. Obvezal si je desno roko in šel plosčati od gostilne do gostilne. Ker se ga je pa pri tem tudi preveč naslikal, je prišel v roke policije, katera ga je danes izročila sodišču.

+ Skesan grešnik. Pred leti je samski hlapac Ivan Vončina iz Idrije izvršil več majhnih tatvin in pobegnil na Hrvaško. Te dni se je Vončina povrnih v domovino in se je sam javil policiji. Oddali so ga v preiskovalni zapor deželnega sodišča.

+ Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 35 Macedoncev in 3 Hrvatov. 15 Hrvatov se je povrnilo pa nazaj. Predvčerjnjem je šlo v Ameriko 37 Macedoncev in 20 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 70 Hrvatov. V Nemčijo je šlo 30, v Solnograd pa 25 Hrvatov.

+ Izgubljeno in najdeno. Gospa Helena Ježovšek je naša križast površnik. Zidarski pomočnik Josip Pirh je našel vijolino s črkama »A. A.« Učiteljica Ivana Mayer je izgubila rumen plait. Ana Staudacher, vdova, je izgubila zlat uhan. Železotrgovec Franc Jeras je izgubil črn dežnik. — Gdčna. V. H. je izgubila pretečeni teden ročno torbico, izdelana iz surovega sukanca. Pošten najditelj je naprošen da jo odda portirju tobačne tovarne proti primerni nagradi.

+ Današnji list ima kot prilogo žepni kolesarček 1912 ljubljanske tvrdice E. Kavčič.

Društvena naznanila.

+ Javno predavanje v dobredelenamen. V četrtek, dne 4. januarja t. l., točno ob 6. zvečer, bode v veliki dvorani »Mestnega doma« predaval prof. Jos. Wester o svojem potovanju po Bosni in Hercegovini. Ravnateljsivo deželnega muzeja v Sarajevu je blagovoljno dalo na razpolago zbirko sklopitičnih slik, bi bodo predavanje pojasnevale. Vstopina, — sedeži po 60 h, stojisci po 40 h in dijaške vstopnice po 20 h, — je namenjena v prid »Podpornemu društvu za učenje c. kr. II. drž. gimnazije v Ljubljani«.

+ Jubilejni ples »Narodne čitalnice« v Ljubljani, dne 6. t. m. v vseh gorenjih prostorih »Narodnega doma« bo največja letosnja plesna prireditev. Ker smo o njem že mnogo pisali, nam preostaja omeniti, da bo pričetek ob 8. zvečer in se dobivajo vstopnice za osebo po 3 K, družinske vstopnice za 4 osebe po 10 K, vstopnice za 3 osebe po 8 K in dijaške vstopnice po 1 K 50 v v predprodaji v trafiki g. A. Češarkove. (Selenburgova ulica.) Buffete v stranskih in čitalniških prostorih »Narodnega doma« oskrbita na večerni vespri E. Kavčič in T. Mencinger. Cene bodo povsod zelo nizke. Tako se bodo dobivale ekskvizitne šampanjske marke kozarček po 80 h, trškogorski rdeči cviček litera 1 K 20 v, Strgarjev rizling litera 1 K 60 v, desertna vina in delikatese vseh vrst, šunka, salame, sir itd. v porcijah do 60 v in 1 K, kavarna bo oskrbljena z limonado, čajem, mlinovcem, kavo in raznimi likeri deželitev E. Kavčič. Pri buffetu g. T. Mencingerja je tudi slaščičarna, ki bo oskrbel s slaščicami in južnim sadjem. Tako bodo našli plesalci in

neplesalci vse najizbornejše urejeno za veselo in prijetno zabavo.

+ Idrijske podružnice Slov. plan. društva občni zbor se vrši z občnim sporedom dne 8. januarja 1912 v gornjih prostorih hotela Didič.

Telefonska in brzjavna poročila.

+ Samomor veleposestnika Wiesera.

Celovec, 2. januarja. Na svojem posestvu v bližini Celovca se je veleposestnik dr. Leopold baron Wieser zastupil. Vzrok so slabe premoženjske razmere. Njegovo posestvo bi bilo v prihodnjih dneh sodnisko pravljeno.

Nesreča na ledu.

Celovec, 2. januarja. Na Šentnartskem jezeru pri Beljaku se je včeraj vdrlo pri sanknju 30 oseb. Vse so še pravocasno rešili.

Nemški prestolonaslednik.

Dunaj, 2. januarja. »Mittagsztg.« poroča iz dobro informiranih krogov, da nemški prestolonaslednik ni zbolel, marveč da je dobil od cesarja hišni zapor. Glasom istega časopisa je zahteval cesar od prestolonaslednika, da mu obljubi, da se ne bo nikdar več vmešaval v politiko in nikdar več inšceniral v državnem zboru političnih demonstracij. Kakršne je pravzročil zaradi maroškega vprašanja. Ker se je prestolonaslednik protivil tej zahtevi, mu je diktiral nemški cesar hišni zapor. Med tem mu je porodila žena četrtega princa ter so padli v ta čas tudi božični prazniki. Vsled hišnega zapora prestolonaslednik ni mogel priti v Berolin in zato se proglašil na popolnoma zmeden. Vidim, da večina obstrukira.« To je povzročilo v celih zbornicah veliko razburjanje. Vojni minister je nato zatrjeval zvezsto arme do vlade, vendar je dobljena v celih zbornicah veliko razburjanje. Vojni minister je nato zatrjeval zvezsto arme do vlade, vendar je dobljena v celih zbornicah veliko razburjanje. Vojni minister je nato zatrjeval zvezsto arme do vlade, vendar je dobljena v celih zbornicah veliko razburjanje.

Njegušev priziv.

Dunaj, 2. januarja. Atentator iz parlamenta. Njeguš je bil kakor znani vložil priziv. Ta priziv je bil danes zavrnjen. Njeguš je obenem prorisil, da ga pošljajo v Koper. Ta proučnja je bila izročena višjemu deželnemu sodišču.

Odstop rusinskih poslancev iz odseka za volilno reformo.

Lvov, 2. januarja. Predsednik ukrajinskega kluba dr. Konstantin Levickij je brzjavno sporočil ministru predsedniku grofu Stürgkhmu, da izstopijo vse rusinski poslanci iz odseka za volilno reformo. Kot vzrok odstopa navaja dr. Levickij dejstvo, da so se odkonile vse rusinske zahteve. Obenem zahteva predsednik dr. Levickij vladno intervensijo glede volilne reforme.

Jezikovne naredbe v

Prosjeta.

Iz pisarne slovenskega gledišča. Danes, v torek zvečer se igra prvič izvirna drama „Naša kri“, spisal F. S. Finžgar. Dejanje se dogodi na Gorenjskem l. 1813, meseca avgusta, ko so Franci bili zmagani na Ljubljenu; drama je idejna, iz nje zveni hrepenjenje po združenju Jugoslovanov. Nositelj ideje ilirske je inteligentni francoski častnik Louis Rénard. Kmetje z merm vred so čisti tipi vloške Gorenjske iz one dobe. Pisatelj je spisal svojo dramo na podlagi paberkov o spominih na Francoze iz svojega rojstnega kraja in iz pisanih zgodovinskih virov. Značaj naše slovenske krvi je očtan v vseh posameznih značajih: naša kri je močna, odpušča, ljubi rodno grudo, odklanja tuje, je skrajno konservativna, a v nesreči plemenita. Predstava se vrši za neparabonente.

Slovensko gledališče. 30. prejšnjega mesecea zvečer je gostovala v vlogi Juliette v »Grofu Luksemburškemu« subretka tržaškega slovenskega odra, gdē. Angelja Janova. Za njen manj močni glas nas je popolnoma oškodovala izvrstna igra. Njen nastop je signuren, njene kretnje živahne in vseskozi primerne opereti, njeniigranje sploh jako temperamentno in prepojeno s pravo ljubezenijo in vnenio do igre in do odra. Plesi so bili jako okusni in prav tako je bila tudi prijetna in simpatična njena zunanjost. Občinstvo ji je jako ljubezenjivo aplavdiralo in kot vidno priznanje je prejela na odru etvelice. — V nedeljo popoldne — na starega leta dan — so ponavljali »Cigana barona«, na novega leta popoldne »Sramljivo Suzano« in zvečer »Carnece«.

Koncert Glashene Matice, ki je bil naznjanen za soboto, dne 13. januarja, se definitivno vrši v nedeljo, 14. januarja zvečer ob pol 8. uri, na kar občinstvo opozarjam. — V koncertu se bo izvajalo 10 slovenskih, izvirnih skladb, včinoma iz najnovješe glasbene literature slovenske. Na koncertu bodo zastopani sledeči slovenski skladatelji: Anton Lajovic, dr. Gojmir Krek, Oskar Devi, Josip Michl, Fran Gerbič, Emil Adamič, Stanko Premrl in Viktor Parma.

Jugoslovanska Enciklopedija. V četrtek, dne 4. januarja pride v Ljubljano I. tajnik Jugoslovenske Akademije znanosti in umetnosti, prof. G. Manojlović. Ta dan se bo vršila ob 6. uri zvečer v prostorih Matice Slovenske seja znanstvenega odseka v nadaljnjem delu za Jugoslovensko Enciklopedijo.

Gospodarstvo.

— Žrebanje ljubljanskih sreček. V prostorih mestne blagajne ljubljanske se je vršilo danes dopoldne 17. žrebanje sreček mestnega loterijskoga posojila. Komisiji je predsedoval vladni komisar c. kr. deželne vlaže svetnik Viljem Lasek in plem. Moroland, zapisnikar je bil notar Plantan. Številke je dvigal deček sirota Alojzij Mavec. Izžrebanih je bilo 800 sreček. Prvi dobitek v znesku 50.000 K je zadela srečka št. 57989.; nadalje so zadele večje dobitki naslednje srečke in sicer: štev. 601 3000 K, štev. 31979 2000 K, štev. 65580, 22237, 66573, 46096 in 34315 vsaka po 1000 K in štev. 36062, 6596, 40271 in 58346 vsaka po 600 K. Vse ostale izžrebane srečke (788) so zadele po 60 K.

— »Ljubljanska kreditna banka«. V mesecu decembetu 1911 vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 1.786.733 K 71 v, dvignilo pa 2.258.465 K 91 v, skupno stanje koncem decembra 13.009.119 K 67 v.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemsek.

Kakor je dobro in zdravilno

navadno ribje olje samo na sebi, se vendar ne more utajiti, da ga večina ljudi, tako odrasli kakor otroci ne morejo vživati očvidno zaradi njegovega duha in okusa. Scottova emulzija ribjega olja, v kateri so lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še zboljšane, vživa nasprotno večina ljudi rada brez vseh pomislekov in jo pri še takoj dolgem uporabljanju tudi lahko prenašajo.

Trikot na dan, dalj časa redno zavžita

Scottova emulzija, spremeni blede otroke in take, ki nimajo veljek za jesti, v čile in veselje otroke. Nakupu zahvaljuje urečeno Scottova emulzija Znamka Želite, ki je uporjana že tam, 15 let in tam je dobro kakovost in učink. Na izvirni steklenici 2 K 50. Dobri so v vsaki tekarni.

3

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. decembra: Anton Zore, 68 let. — Marija Rafaela, rečnika, 7 dni. — Josip Dragar, delavec, 67 let.

Borhegyska

litijeva, iz skale izvirajoča : naravna mineralna voda! : Radi vsebovanja dušika in prijetnega okusa je ta voda prve vrste pijača za osveženje in užitek. Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantl, Ljubljana, Frančiščanska ul. Zalogu v s. ljubljanskem javnem skladušči, Krisper-Tomažič, družba z o. z.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povrzoč voljo do jedi, okrepe živce, poboljša kri in je rekovalement in molekavnim zelo priporočeno do zdravniških avtoritet.

■ Izborni okus. ■ Večkrat odlikovan.

■ Nad 7000 zdravniških sprčeval. ■ J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni delavlj. TRST-Barčovič. 4484

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz današnje borze 30. decembra 1911

Ratenboni papirji.	Denarji	Blagočet.
4% maleva renta	91-20	91-40
4,20% srebrna renta	91-15	91-55
4% avstr. kronska renta	91-10	91-30
4% ogr.	90-45	90-65
4% kranjsko deželno posojilo	101-	—
4% k. o. češke dež. banke	93-30	94-30

Srečke iz 1. 1860 %	434 —	440 —
" 1864	611 —	617 —
" zemeljske 1. izdaje	297-50	303-50
" II.	294-25	297-25
" oorska hlevotečne	27-50	278-5
" dun. komunalne	247-10	250-10
" avstr. kreditline	506-50	512-50
" ljubljanske	—	—
" avstr. deček. kriza	45-75	47-75
" bezilka"	36-	38-
" tukle	289-50	242-50

Veljete.	165 —	467 —
Ljubljanske kreditne banke	651-50	652-50
Avt. kreditne zavoda	543-75	544-75
Iužne železnice	107-20	108-20
Državne telefone	730-	731-
Alpine-Montan	873-75	874-76
Ceške sledbenke družbe	1045-	1055-
Zivnostenske banke	282-50	283-50

Vratote.	11-37	11-39
Cekini	117-60	117-8
Marke	19-10	19-12
Franki	94-90	95-10
Rublji	253-75	254-50

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 2 januarja 1912.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-76
Rž za april 1912 . . . za 50 kg 10-27
Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 8-55
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9-69

Meteorološko poročilo.

Vlak nad morjem 306-2 Srednji zračni tok 30.76 mm

Januar.	Čas opazovanja	Stanje barometra	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
31. 2. pop.	741-6	1-9	slab jug	oblačno	jasno
1. 3. zv.	745-0	-0-8	sl. jvzh.	jasno	
1. 7. zj.	745-7	-3-3	sl. jzah.	del. jasno	
2. pop.	745-0	0-2	sl. jvzh.	jasno	
9. zv.	745-6	-4-2	sr. jug	*	
2. 7. zj.	746-3	-6-8	sl. jzah.		

Srednja predvzetočna temperatura 0-1°, norm. -2-6° in včerajšnja -2-4°, norm. -2-7°, Padavina v 24 urah 0-8 mm in 0-0 mm

Potrege srca naznanimamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prečlosti vost o smrti našega izbranega ljubljenega soprog, oz. očeta, sina, zeta in vnuka, gospoda

Franca Ungerja officijala c. kr. drž. že'znicu in c. kr. nadporočnika i. s.

ki je po dolgem trpljenju, previden s tožilili sv. vere, danes, 1. t. m. ob 11. uru dopoldne v 42. letu blaženo zaspal v Gospodin.

Pogreb bo 3. t. m. ob 3. uri pooldne iz hiše žalosti, Spodnje Šiška, Kolodvorska cesta št. 191, na pokopališču pri sv. Krizi.

Sv. maša zadušnica se bo služila v četrtek, 4. t. m. ob 7. zjutraj v cerkvi Sv. Janeza v Spodnji Šiški.

Prosimo tihega sožalja.

Spodnja Šiška, 1. januarja 1912.

Olga Unger roj. Föderl, soproga. — Franja Zaffi, mati. — Ana Ehrfeld, stara mati. — Ivan in Franja Föderl, last in tača. — Ivan Föderl, c. kr. stavbnih nadkomisar, svak. — Rudolf, Erna, Ivan, otroci.

I. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

5

Plesni pouk

v dvorani hotela „Union“.

V četrtek, dne 4. januarja 1912 prične za gospodinje in gospode iz boljših krogov plesni tečaj v svrhu pridobitve višje izobrazbe v plesu. Pouk se vrši vsak pondeljek in četrtek od 8. ure zvečer naprej. — K temu tečaju smejo samo osebe, ki so se preje zglasile pri podpisemu.

Pouk modernih plesov

po lahki in hitro priljubljeni metodi. Posebne ure v vsakem dnevem času. Govori se lahko od 11. — 12. dop. in od 2. — 3. ure pop. Vpisuje se daje pojasnila.

GILIO MORTERRA, avt. plesni učitelj, hotel Elefant, soba štev. 73.

Otvoritev trgovine!

Usojam si sl. občinstvu vladno naznani, da sem otvoril s 1. januarjem 1912
v Ljubljani, Stari trg št. 28

trgovino s stekлом, porcelanom, svetiljkami itd.

Poleg tega izvršujem vsa v stavbno in umetno steklarstvo spadajoča dela, stekarska popravila na domu, kakor tudi okvirje.

Ker jamčim za solidno in točno postrežbo po kolikor mogoče nizkih cenah, se sl. občinstvu v obilen obisk najtopleje priporočam — z odličnim spoštovanjem.

Maks Tušek, Ljubljana, Stari trg 28.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana

krema za roke in obraz.

Higieničko najboljše toaletno sredstvo.
Pušča po 60 h in 80 h se dobiva povsod.
Lonček 1 K 60 h. 3331

Zaloga v Ljubljani: drogerija Cvančara.

Na jugu Avstrije se za pivovarno na deželi za čimprej

išče spretan knjigovodja

v besedi in pisavi zmožen italijanskega, nemškega ali kakega slovanskega jezika
Ponudniki naj svoje ponudbe v nemškem in italijanskem jeziku spisane,
s prepisi izpričevali in zahtevo plače naslovijo pod: »Dauernd W. I. 9034 na
Rudolfa Mosse Dunaj, I. Seilersstraße 2.

4460

Imam v zalogi še mnogo tisoč krasnih reklamnih koledarjev za novo leto

po brezkonkurenčno nizkih cenah,

od 10 vinarjev dalje

s koledarjem in okusnim ozadjem. 4136 ::
Kateri gg. trgovcev želi kaj cenega in okusnega,
naj se oglaši ali naroči pismeno pri domači tvrdki

IV. Bonač v Ljubljani, nasproti glavnem pošte.
Dobé se tudi sami bloki po 5 vinarjev.

Vsem svojim ce-
njenim p. n. od-
jemalcem in
znancem želi :

srečno novo leto

Anton Jausch,

izdolovatelj soda-
vice in pokalic :

S. p. Šiška

pri Ljubljani :

— Takojšnja solidna posredstva.

P. n. gostom, prijateljem in znancem želi
srečno in veselo
novi leta!

Pri tej priliki se vsem posetnikom
hotela „Bellevue“
za izkazano zaupanje ob času naj-
nega vodstva najprisrtejše za-
hvaljujeva, in prosiva za nadaljnjo
naklonjenost sedanjih najini
restavracij v Ljubljani. Sodna ulica št. 6.
Z vdanim veseljevovanjem

Avg. in Poldka Zajec.

St. 42530.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za l. 1912 se boste pričelo 2. januarja 1912.

Ta davek plačati je v okrožju ljubljanskega mesta od vsakega psa, izvzemši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. februarja 1912 pri mestni blagajni proti plačilu 8 krov.

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjča od 20. februarja 1912 nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulici brez veljavnih mark.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 28. decembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik Laschan, l. r.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 7

z druženja

trgovina s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . . .

načeljši kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mal in veliki oktav za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinjejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinješte, črne, vijolčaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisenskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.

Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

----- vseh sistemov -----

po tova niških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.